

Újra felélesztik a Pfalz kénésbányászát. A Deutsche Bergwerks Zeitung f. évi 111-ik számának híradása szerint tárgyalások folynak a Pfalz kénésbányászatának újrafelvétele tárgyában. Érdekese, hogy ez a bányászat már 100 éve csaknem teljesen szünetel. *Lts.*

Új vasércbányák Oroszországban. Oroszországból (Charkowból) azt jelentik a Deutsche Bergwerks Zeitungnak (f. évi 111. szám), hogy a Kriwoji—Rog kerületben még ez év folyamán öt új vaskőbányát fognak üzembehelyezni. Ezen öt bányának évi termelését 8,5 millió tonnával irányozták elő. *Lts.*

Technikai hírek.

Magyar szabadalmak a bányászat, kohászat és a rokonszakok köréből. (Kivonat a Szabadalmi Közlöny 1934. évi 10. számából.) *Bejelentések:* 971. A. 3845. VII/i. Accumulatoren-Fabrik Aktiengesellschaft cég Berlin. Eljárás villamos akkumulátorok válszafalainak előállítására. 1934 jan. 29. Németországi elsőbbs. 1933 február 4. — 975. B. 12212. VIII/i. Bier Henrik vállalkozó Bécs. Utburkolat, tartószerű vaselemekből. 1932 december 16. Ausztriai elsőbbs. 1931 december 17. — 990. C. 4558. V/b. Gottfried Friedrich Adolf Corts Göteborg. Kerékabroncs különösen sinjárművek kerékeihez. 1934 január 30. Németországi elsőbbs. 1933 február 11. — 1025. G. 7616. II/e. „Ganz és Társa” villamossági-, gép-, wagon- és hajógyár Rt. cég Budapest. Gázgenerátor. 1934 január 12. — 1055. K. 12449. II/e. „Kromag” A.-G. für Werkzeug- und Metallindustrie cég Hirtenberg (Ausztria). Fagázfejlesztő. 1934 január 17. Ausztriai elsőbbs. 1933 április 3. — 1075. N. 2779. II/a. Nagy Lajos vállalkozó, Fonnyód. Eljárás és berendezés tőzegbrikett előállítására. 1933 február 23. — 1095. S. 15016. VII/j. Magyar Siemens-Schuekert-Művek Villamossági Rt. cég Budapest, mint az Österreichische Siemens-Schuekert-Művek wieni cég jogutódja. Eljárás és berendezés távjelző kábelek földkapacitás-különbségeinek kiegyenlítésére. 1933 április 24. Ausztriai elsőbbs. 1932 április 30. — 1100. S. 15116. II/h. Siegmund Richard műhelytulajdonos Budafok. Aknás kis tüzelőberendezés gázdús szénhez. 1933 július 27. — 1105. S. 15240. XVI/e. Blech und Eisenwerke Styria A.-G. Wien. Felületükön vegyi és hőbehatásokkal szemben ellenálló kovácsolható vas- és acéltömbök és öntvények, valamint alaköntvények és eljárás azok előállítására. 1933 november 14. — 1120. V. 3170. XII/d. Emile Vroonen mérnök Liège-ben (Belgium). Eljárás és berendezés megolvasztott fémek tisztítására. 1933 október 18. Belgiumi elsőbbs. 1932 november 3. — *Megadott szabadalmak:* 110095. XII/e. Vereingte Stahlwerke

Aktiengesellschaft cég Düsseldorf. Eljárás tárcsakerekek előállítására. Pótszab. a 107796. sz.-hoz. 1932 augusztus 17. Németországi elsőbbs. 1932 június 24. (S. 14719.) — 110110. V/b. Özv. Messier Györgyné, szül. Bonnamy Ivonne Lucie magánzónó Páris. Felfüggesztő berendezés sineken közlekedő járóművekhez. 1933 május 8. Franciaországi elsőbbs. 1932 május 10. (M. 9996.) *Lts.*

Különfélék.

Karsztbarlangok keletkezése. Cramer Helmut (Bayreuth) értekezése szerint a barlangképződés két főalakját kell megkülönböztetnünk: a nyomóvezetéseket (Druckleitungen) és a talpfolyásokat (Sohlengerinne). A nyomóvezetékek vízzel teljesen telve vannak, a víz nyomás alatt folyik bennük, egyenletes esésük nincsen, a tágitás különösen tető irányú. A talpfolyások ellenkezőleg vízzel csak részben teltek, a víz szabadon folyik, egyenletes esésüket csak tőképződés és vízesések szakítják meg, a tágitás itt talpirányú. Utóbbiak keletkezése hasadék- és réteg-hézagokra vezethető vissza, ahol a lassú, örvénylő vízfolyás kezdetben csőalakú szelvényt váj ki magának. — Szabálytalan szelvényű és egyenletlen esésű üregelágazások (Hohlraumverflechtungen) kőzetoldás folytán ott képződnek, hol a víz kis áramlási sebességgel nyomás alatt főként örvénylő mozgást végez. A főfolyásirány itt is felismerhető. Forrásvidéken „feltörő labirintusok” keletkeznek. A ferde falú lúgzott-barlangok (Laughöhlen) nagyon lassú vízfolyás esetén képződnek. Hasadék fészkekben az egyenletes, gyors kilúgzás uralkodó főfolyás irány nélküli résbarlangokat (Spalthöhlen) képezhet. Meredeken lefelé vezető hasadék mentén vezető talpfolyásokat ponorbarlangoknak nevezik. Víztörődásoknál az oldás az uralkodó, de az erózió is kiveszi részét a tágitásból. A ponorbarlangok lefolyása lépcsőzetes vagy aknaszerű, a vízfolyás sebessége nagy, általában nyomóvezetékbe futnak. Völgybe kifutó barlangok az áradásvonal vagy a sekély karszt magasságában képződő talpfolyások, melyek esős időszakban oldás és erózió révén mélyülnek. Rendesen talpfolyásokból keletkeznek és ilyenekben is végződnek. A folyómederbarlangok (Höhlenflussläufe) kiterjedt, gyakran bonyolult barlangrendszerek azonos talpeséssel. Rendesen üregelágazásokból keletkeznek és részben ilyenekbe is mennek át, tavakkal és vízesésekkel vannak megszakítva. Alakváltozásukra a víz oldó és erodáló hatásán kívül a beszakadások okozta boltozat átalakulás is nagy befolyással van. (Der Naturforscher. 1933. 6., Technische Blätter. 1934. 11.) *Pelachy.*